

15.05.2013

Kj/16

§ 152

Ryj / Den av ledamoten Terhi Koulumies väckta motionen om naturenlig skötsel av grönområden

HEL 2012-013812 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Terhi Koulumies väckta motionen vara slutligt behandlad

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Terhi Koulumiehen aloite

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Terhi Koulumies väckta motionen vara slutligt behandlad

Föredraganden

Ledamoten Terhi Koulumies och 4 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska använda så naturenliga metoder som möjligt i skötseln av grönområdena.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandet och konstaterar att bekämpning av ogräs bara med mekaniska metoder, såsom rensning och skogsströ, inte är tillräckligt för att bekämpa ogräs.

Byggnadskontoret använder som en av bekämpningsmetoderna växtskyddsmedel godkända av myndigheterna och följer de anvisningar och arbetssäkerhetsbestämmelser som myndigheterna gett ut. Bekämpningsmedlet i motionen är en så kallad organisk fosforförening (glyphosat) som bryts ner snabbt och inte berikas i naturen. Dessa medel innebär bara en liten omedelbar risk för människor och djur.

Den kemiska bekämpningen används inte på platser reserverade för barnens lek, på andra vistelseområden som aktivt används eller i hundinhägnaderna. I dessa områden sköts bekämpningen genom att mekaniskt rensa, stubba eller raka, med biologiska bekämpningsmedel

15.05.2013

Kj/16

(t.ex. ättika) eller genom andra bekämpningsmetoder (t.ex. maskinell borstning). Kemiska bekämpningsmedel mot ogräs utnyttjas inte heller i grundvattenområdena eller i närheten av vattendrag. På gräsområdena utrotas inte ogräs med glyfosater.

Kemikalielagstiftningen i Finland är mycket sträng. Lagen om växtskyddsmedel förutsätter att alla växtskyddsmedel som tas i bruk ska genomgå livsmedelssäkerhetsverkets förhandstillsyn som många myndigheter medverkar i. Alla kemiska bekämpningsmedel inom EU-området ska godkännas av myndigheterna och registreras.

Byggnadskontoret följer lagstiftningen i Finland och i EU och håller sig aktivt informerad om preciseringarna och ändringarna i kemikalielagstiftningen. I användningen av kemikaliska medel följs myndigheternas anvisningar och bestämmelser om arbets säkerhet. Också användarperspektivet beaktas. Kemikaliska bekämpningsmedel kommer att användas även i fortsättningen, men bara som en av metoderna att bekämpa ogräs och bara i vissa områden.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Terhi Koulumiehen aloite

Tiedoksi; Muutoksenhakukielto, valmistelu

Hallintokeskus

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 29.04.2013 § 464

HEL 2012-013812 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättänee katsoa valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja

15.05.2013

Kj/16

Jussi Pajunen

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 26.03.2013 § 143

HEL 2012-013812 T 00 00 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Rikkakasveja torjutaan yleisillä alueilla monin eri tavoin

Rikkakasvit ovat ongelma väärässä paikassa kasvaessaan. Julkisilla alueilla ne kilpailevat kasvutilasta, valosta, ravinteista ja vedestä istutettujen koristekasvien kanssa. Tiheät rikkakasvustot heikentävät maan lämpöoloja ja luovat istutusalueille hoitamattoman ja ränsistyneen ilmeen. Päälystetyillä alueilla ne - etenkin siemenistä levinneet puuntaimet - aiheuttavat ongelmia haurastuttamalla rakenteita ja lyhentämällä päälysteiden elinkaarta.

Rikkakasveiksi luokitellut kasvit ovat joko yksivuotisia siemenistä leviäviä tai monivuotisia juurakoistaan leviä kasveja. Osa leviäviä molemmiin tavoin. Maassa oleva siemenpankki on ääretön. Mekaaniset torjuntakeinot eli kitkeminen ja haraaminen usein vain nostavat uusia siemeniä pintakerrokseen, missä niiden on mahdollista itää ja lähteä kasvuun. Siemenet itävät muutamassa päivässä ja valtaavat vapaana olevat alueet uudelleen viikossa.

Rakennusviraston vastuulla olevien puistojen ja katualueiden hoitotöissä käytetään yhtenä menetelmänä kemiallista rikkakasvintorjuntaa. Torjunta mekaanisin keinoin ei ole tarpeeksi tehokasta, koska vaikutus on hyvin lyhytaikainen. Rikkakasvien torjunta pelkästään kitkemällä ei nykyisillä hoitomäärärahoilla ja henkilöresursseilla ole edes mahdollista. Kemiallista torjuntaa puistoissa ja katualueilla tehdään kivetyillä alueilla, puiden ja pensaiden juuristoalueilla, käytävä- ja kenttäalueilla sekä katujen välikaistoilla, liikenteenjakajissa ja -korokkeissa. Lasten leikkeihin varatuilla ja muuten aktiivisessa oleskelukäytössä olevilla alueilla eikä koira-aitauksissa käytetä kemiallisia rikkakasvintorjunta-aineita. Näillä alueilla torjunta tehdään mekaanisesti kitkemällä, niittämällä tai haraamalla, käytetään biologisia torjunta-aineita (esim. etikkaa) tai turvaudutaan muihin torjuntakeinoihin (esim. koneellinen harjaus). Kemiallisia rikkakasvien torjunta-aineita ei käytetä myöskään

15.05.2013

Kj/16

pohjavesialueilla eikä vesistöjen läheisyydessä. Nurmikoilta ei hävitetä rikkakasveja glyfosaateilla. Mikäli ainetta käytetään nurmikoilla, tuhoutuu myös itse nurmikko.

Kateaineet kuten hake tai kuorike

Katteet eivät pysty estämään maassa olevien rikkakasvien siementen itämistä eivätkä varsinkaan juuririkkakasvien nousua niiden läpi. Niistä on apua estämään rikkakasvien siementen pääsy puhtaaseen kasvualustaan, eli uusissa istutuksissa, tai vanhoissa istutuksissa torjunta-aine käsittelyn jälkeen, ja siten niitä käytetäänkin istutuksen kasvilajistosta riippuen. Ne saattavat myös vaikeuttaa koristekasvin leviämistä esimerkiksi vaikkapa maavarrella leviävät perennat tai muut maanpeittokasvit.

Talkoot

Talkoot ja vapaaehtoistyö ovat suotava ja selvästikin nouseva toimintamalli Helsingissä. Tällä hetkellä niiden painopiste on viheralueiden puhtaanapidossa, yksittäisten kukkaistutusten hoidossa ja erilaisissa kampanjaluonteisissa toimenpiteissä, kuten vieraslajien organisoitu kitkeminen. Rikkakasvien jatkuva ja systemaattinen torjunta talkoo- ja vapaaehtoistyönä on kuitenkin kohtuuttoman suuri tehtävä.

Talkootoimintaan voi ilmoittautua rakennusviraston asiakaspalvelun kautta. Vapaaehtoistyöllä ja puistokummitoiminnalla on omat www-sivut sekä profiili sosiaalisessa mediassa.

Kemiallisia torjunta-aineita käytetään tulevaisuudessakin yleisillä alueilla

Suomessa on erittäin tarkka kemikaalilainsäädäntö. Laki kasvinsuojeluaineista edellyttää, että kaikkien käyttöön otettavien kasvinsuojeluaineiden on läpäistävä Elintarviketurvallisuusviraston ennakkotarkastus, jonka tekemiseen osallistuu useita viranomaisia. Kaikki EU -alueella käytettävät kemialliset torjunta-aineet on hyväksyttävä viranomaisilla ja rekisteröitävä. Hyväksytyjen torjunta-aineiden rekisteröinnit ovat voimassa viisi vuotta ja tällä hetkellä käytössä olevat vuoden 2015 loppuun asti. Rikkakasvien torjuntaan hyväksytyt kasvinsuojeluaineet ovat lehtivaikutteisia. Samoja torjunta-aineita käytetään laajasti myös peltoviljelyssä elintarviketuotannossa. Eniten käytettyjä ovat eloperäiset fosforiyhdisteet (glyfosaatit), jotka hajoavat nopeasti, eivätkä rikastu luonnossa. Kasvualustaan joutuessaan aine sitoutuu tiukasti maahiukkasiin. Maavaikutteisia rikkakasvintorjunta-aineita julkisessa vihertuotannossa ei ole käytössä. Glyfosaatit toimivat niin, että ne imeytyvät kasvin lehtien kautta solunjakautumiskykyisiin soluihin kuten juurten kärkipisteisiin ja estävät siellä solunjakautumisen. Kasvin juuristo tuhoutuu ja pikkuhiljaa koko kasvi kuolee.

15.05.2013

Kj/16

Kemiallisten aineiden myrkyllisyyttä arvioidaan kolmiportaisesti: hyvin myrkyllinen, myrkyllinen ja terveydelle haitallinen. Käytössä olevat rikkakasvien torjunta-aineet kuuluvat luokkaan terveydelle haitallinen ja niiden välitön vaara ihmisille ja muille eläimille on pieni. Ihmiselle aineella on lähinnä ihoa ärsyttävä vaikutus. Torjunta-aine on aktiivista ja voi aiheuttaa ärsytysoireita niin kauan kunnes se ruiskutuksen jälkeen kuivuu. Kesäaikana tämä tapahtuu muutamassa minuutissa, eikä ruiskutuksesta sen jälkeen ole haittaa alueen käyttäjille.

Rakennusvirasto noudattaa Suomen ja EU:n lainsäädäntöä ja seuraa aktiivisesti kemikaalilainsäädännössä tapahtuvia tarkennuksia ja muutoksia. Kemiallisten aineiden käytössä noudatetaan viranomaisten antamia ohjeita ja työturvallisuusmääräyksiä. Myös alueiden käyttäjänäkölle otetaan huomioon. Kemiallisia torjunta-aineita käytetään jatkossakin, mutta vain yhtenä rikkakasvien torjuntamuotona ja tietyntyyppisissä edellä kuvatuissa käyttökohteissa.

Käsittely

26.03.2013 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos:

Muutetaan päätösehdotuksen kappale kuusi kuulumaan seuraavasti: "Talkoot ja vapaaehtoistyö ovat suotava ja selvästikin nouseva toimintamalli Helsingissä. Tällä hetkellä niiden painopiste on viheralueiden puhtaanapidossa, yksittäisten kukkaistutusten hoidossa ja erilaisissa kampanjaluonteisissa toimenpiteissä, kuten vieraslajien organisoitu kitkeminen. Rikkakasvien jatkuva ja systemaattinen torjunta talkoo- ja vapaaehtoistyönä on kuitenkin kohtuuttoman suuri tehtävä."

Esittelijä

osastopäällikkö
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Pekka Engblom, puistovastaava, puhelin: 310 38525
pekka.engblom(a)hel.fi